

PRORAČUNSKA RAZPRAVA V JUGOSLOVANSKI ZVEZNI LJUDSKI SKUPŠČINI

Prerčila Stefanovića, Beblerja in Gošnjaka o notranji in zunanji politiki in narodni obrambi

Stefanović poudarja, da so se začeli okrog Dilasa zbirati reakcionarni elementi - Bebler o treh najvažnejših rezultatih zunanje politike FLRJ: podpora balkanske zveze, ureditev odnosov z Italijo in normalizacija z Vzhodom

(Od našega dopisnika)
BEOGRAD, 29. — Zvezna skupščina je danes na skupni seji obeh domov nadaljevala razpravo o proračunu za leto 1955. Med sejo so Svetislav Stefanović, Aleks Bebler in generalni polkovnik Ivan Gošnjak poročali o proračunskih zadevah, državnih tajništva za notranje zadeve, državnih tajništva za zunanje zadeve in državne tajništva za narodno obrambo. Svetislav Stefanović, sedanjí državni tajnik za notranje zadeve, je poudaril med drugim, da se hitro razvija demokracija, povečanje socialistične zavesti državljanov in velik ugled, ki ga Jugoslavija uživa v svetu, odražajo tudi v stabilnosti in družbeno-ekonomski razvoju. To je vplivalo na slabitev pozicij sovražnih elementov, čeprav kominformisti in drugi sovražni elementi skušajo od časa do časa na razne načine razviti svoje delovanje.
To dokazuje tudi primer Dilasa, okrog katerega so se pričeli zbirati reakcionarni elementi, ki zamažajo, da bo njegova akcija izvala razcep komunističnih vrstah, in da bodo od tega imeli tudi oni korist. Dilas je s tem postal zastavna reaktorarnih elementov. Značilno je, da vsi ti elementi govorijo, da v Jugoslaviji ni demokracije in politični svobodi, tožijo, da so preganjani in obnemaj izkoriščajo demokracijo in demokratični zakonov za svojo sovražno propagando. Toda dejavnost teh elementov v inozemstvu in onih v Jugoslaviji, ki so se spremenili v navadno inozemsko agencijo, je obsejna na propasti zaradi visoke domovinske zavesti in moralno politične enotnosti Jugoslovancev.
Stefanović je nadalje prikazal statistične podatke, ki kažejo upadanje kriminalitete in dejanj proti državi in ljudski varnosti. V letosnjem letu so organi Uprave državne varnosti odkrili 173 vojnih in agentov, med njimi 93 iz vzhodnoevropskih držav.
Dr. Aleks Bebler je v poročilu o proračunu tajništva za zunanje zadeve med drugim poudaril, da so v letosnjem letu napori jugoslovanskih narodov in vlade za ohranitev neodvisnosti in ureditev odnosov s sosedi prinesli pomembne rezultate. Sklenjena je bila balkanska zveza, ure-

Gregorić pri Martinu

RIM, 29. — Italijanski zunanji minister Martino je sprejel danes v palači Chigi jugoslovanskega veleposlanika v Rimu dr. Pavla Gregorića in z njim razgovarjal o tekočih zadevah, ki zanimajo obe državi.
Zunanji minister Martino je sprejel tudi italijanskega veleposlanika v Ankari Pietro Marchija, ki se bo v kratkem vrnil v Ankaru. Med drugim sta govorila o obisku turškega ministrskega predsednika Mendereša v Rimu. Mendereš je prispel v Rim 20. januarja.

Sporazumi med Francijo in indokitajskimi državami

PARIZ, 29. — Danes so bile podpisane stristranske gospodarske in finančne pogodbe med Francijo in tremi pridruženimi državami Indokine, Vietnamom, Kambodžo in Laosom. S temi pogodbami se med drugim ukinja stristranski gospodarski in carinski režim, ki je bil uveden v Indokini s konvencijami iz decembra 1950.
Glavna vsebina sporazumov se tiče zvezanja konvencije o carinski uniji, o medsebojni izmenjavi in prenosu denarnih zavodov. Glede tega so tri indokitajske države sklenile, da bodo začasno odložile svojo uporabi denar, enako vrednosti in enakimi menicami. Tacejam do francoskega franka. V vsaki treh pridruženih državah bodo od 1. januarja delovali samostojni emisijski zavodi.
Podpisane je bila tudi konvencija o plovi po reki Mekong, ki predvideva med drugim recipročno svobodo prometa po reki. Dvostranske konvencije pa bodo omogočile pri uporabi luke v Saigonu.
Pojasnjanje o teh sporazumih je bilo tudi v obliki radio govora, ki ga je danes izdal francoski predsednik. Sporazumi, ki so bili danes podpisani, praktično pomenijo, da Francija daje trem pridruženim indokitajskim državam gospodarsko neodvisnost in svobodo. To pomeni, da bodo te države imele svoje lastne denarje, ki bodo imeli enako vrednost in enake menice. Tako bodo te države imele svoje lastne denarje, ki bodo imeli enako vrednost in enake menice. Tako bodo te države imele svoje lastne denarje, ki bodo imeli enako vrednost in enake menice.

Vanoni predložil ministrom desetletni gospodarski načrt

Eden izmed ciljev načrta je, da se v desetih letih najdejo štirje milijoni novih delovnih mest - Clara Luce o resnosti italijanskega gospodarskega položaja - Di Vittorio kritizira »izsiljevanje z ameriški naročili« pri notranjih volitvah v tovarnah

(Od našega dopisnika)
RIM, 29. — Na današnji seji vlade je minister Vanoni predložil svoj desetletni gospodarski načrt, ki se uradno imenuje načrt za razvoj zaposlitve in narodnega dohodka. O tem načrtu je imel pred vladno sejo Sklebiča sedanjí razgovor z Vanonijem. Na vladni seji je zunanji minister Martino poročal o zadnjem razvoju dogodkov v francoski narodni skupščini, ki razpravlja o pariskih pogodbah, med drugim pa so sklenili ustanoviti ministrstvo za turizem, za gledališče in druge predstave in sport; ministrstvo pa prevzelo, ki jih je doslej opravljal posebno podtajništvo pri predsedstvu vlade. Nadalje je bilo sklenjeno, da se posebej zakon o Kalabriji.
Ministrski predsednik Scelba je na koncu seje govoril o doseženem desetletnem delu svoje vlade in hvallil njene rezultate v zunanji politiki ter v socialni, davčni in upravni politiki. Kakor tudi v političnih vprašanjih in v oborbi demokratskih ustanov.
Minister Vanoni pa je predložil in obrazložil načrt za razvoj zaposlitve in narodnega dohodka v letih 1955-1964. Ministrski odbor, ki mu bo predložil minister Vanoni. Obenem so sklenili ustanoviti tudi ministrski odbor za vprašanja kmetijstva pod Scelbinim predsedstvom. V Vanonijem odboru bodo sedele:

Francoska skupščina zopet odložila končno glasovanje o nemški oborožitvi

Zaupnica vladi v zvezi z drugim in tretjim členom sporazumov - O prvem členu je bilo glasovanje odloženo zaradi ovir v zvezi s postopkom - Posredovanje italijanske demokristjanske stranke pri MRP? - Stopnjevanje živčne vojne med dvema nasprotnima taboroma

PARIZ, 29. — Francoska skupščina je z 237 glasovi pri 256 izvoljenih v glasovanju o drugem in tretjem členu pariskih sporazumov, ki določata sprejem Zahodne Nemčije v NATO, medtem ko je bilo glasovanje o prvem členu, ki postavlja načelo nemške oborožitve in določa ustanovitve zahodnoevropske zveze, popolnoma odloženo zaradi nepričakovanih ovir v zvezi s postopkom.
Živčna vojna, ki se je vnela okoli današnjega glasovanja o nemški oborožitvi v francoski poslanski skupščini, je še danes vedno bolj stopnjevala. V zvezi z zadnjimi tretjih pred začetkom seje dosegla višek. Vse svet je z nepetostjo pričakoval izid današnje seje, svetovni tisk je poln komentarjev, ugibanj in poročil. Napovedani so različni postopki oddajanja izjave, doborikanja in pretnje bolj ali manj vplivnih osebnosti.
Ameriški predsednik Eisenhower je v stalnem telefonskem stiku z državnim tajnikom v Džulsovi, načelnikom šifrovnega urada. Boljše pa je na pogostih tiskovnih konferencah ponavljal, da državní departma čaka na izid glasovanja in da ne mara dati nobenih izjav. Vendar pa so se tudi v Džulsovi, načelniku šifrovnega urada, boljše pa je na pogostih tiskovnih konferencah ponavljal, da državní departma čaka na izid glasovanja in da ne mara dati nobenih izjav. Vendar pa so se tudi v Džulsovi, načelniku šifrovnega urada, boljše pa je na pogostih tiskovnih konferencah ponavljal, da državní departma čaka na izid glasovanja in da ne mara dati nobenih izjav.

ZAKLJUČEK KONFERENCE COLOMBSKIH DRŽAV V BOGORU

Kitajska in Japonska povabljene na afriško-azijsko konferenco

Povabili so tudi Turčijo, Vietnam, Vietminh, Laos in Kambodžo, ne pa tudi Čang-kajška in države Izrael - Priprave za konferenco držav pogodbe SEATO

Generalni polkovnik Ivan Gošnjak je v obrazložilni proračunu državnega tajništva za narodno obrambo poudaril, da obstajajo posej za postopno odločitev o oborožitvi za narodno obrambo zaradi popuščanja napetosti v svetu, zlasti zaradi popuščanja hladne vojne med Zahodom in Vzhodom in normalizacije odnosov med Jugoslavijo in vzhodnoevropskimi državami.
Na mejah Jugoslavije z vzhodnoevropskimi državami vlada ponovno mir. Po podpisu londonskega sporazuma vlada postopoma normalno stanje tudi na jugoslovansko-italijanski meji. Na balkansko zvezo, ki je mirovalna zveza, ne morejo vplivati nobene spremembe v mednarodnih odnosih, ker je ta zveza sklenjena za ohranitev miru na Balkanu, za zaščito svobode in neodvisnosti vseh balkanskih držav. Med njimi tudi LR Kitajska in Japonska povabljene na afriško-azijsko konferenco, ki bo v aprilu v Bandungu na Javi v Indoneziji.
Poročilo pravi, da je ministrski predsednik pri sestavljanju seznam povabljenih držav vodilo načelo, da se morale konference udeležiti vse države azijske in afriške celine, ki imajo neodvisne vlade. Ne bodo pa povabljeni predstavniki Izraela in Čang-kajškovega režima na Formozu.
Na seznamu povabljenih držav so Afganistan, Kambodža, Srednjeazijska zveza, LR Kitajska, Egipt, Abesinija, Zlati obala, Iran, Irak, Japonska, Jordanija, Laos, Libanon, Liberijska Libija, Nepal, Filipini, Saudova Arabija, Sudan, Sirija, Turčija, Severni Vietnam, Južni Vietnam in Jemen.
O tem, da bosta povabljeni Japonska in LR Kitajska, so govorili že v zadnjih dneh. Čeprav so glede Kitajske navajali neke dvobe, zato je sporočilo ni prisenetilo. Nekoliko začudenja pa so vzbudila vabila Turčiji, štirim indokitajskim državam in Srednjeazijski zvezi.
O sklepu o vabilu pekinški Kitajski sodijo, da predstavljajo nekebni uspeh. Indijski ministrski predsednik je vedno zastopal mnenje, da bi morale vse azijske države, ne glede na ideološko poravnost, prispevati k ureditvi azijskih vprašanj. Kitajsko vdeležbo je meto zagovarjalo tudi Burma. Na drugi strani sodijo, da je pakistanski ministrski predsednik Mohamed Ali dosegel, da Izrael ni bil povabljen.
»Konferenca bo delala za mir v svetu, za gospodarski in socialni razvoj Azije in Afrike in se bo lotila specifičnih azijskih in afriških vprašanj kot kolonializem, razširjen vprašanja suverenosti, pravi poročilo, ki dodaja, da bo konferenca zadnji teden aprila v Indoneziji odprla. Med drugim bodo obravnavali peticio kolombških držav (Indija, Indonezija, Burma, Ceylon, Pakistan).
Ne zdi se verjetno, da bodo vse povabljene države sprejele vabilo. V deželah, ki so najmočnejše pod ameriškim vplivom, kot v Siamu in na Filipinih, so z veliko hladnostjo reagirali na polituradna sondažiranja indonezijske vlade.
Konferenca v Bogoru so se udeležili indonezijski ministrski predsednik Ali Sastroamidjojo, indijski ministrski predsednik Jawaharlal Nehru, pakistanski ministrski predsednik Mohamed Ali, burmanski ministrski predsednik U Nu in ceylonski ministrski predsednik sir John Kotelawala.
Medtem pa so se v državnem tajništvu v Washingtonu sestali predstavniki osemih držav podpisnic maniljskega pakta o SEATO, da bi pripravili načrte za konferenco teh držav.

«Politika» o Džilasu

Izjave gen. Dapčevića in Mitrovičeve

BEOGRAD, 29. — Ožji odbor Mednarodnega združenja za narodno pravo je danes razsodil Džilasa, ki je imel vseh funkcij in sklenil predložiti plenumu njegovo izjavo, ki je sprejela Zdrženje novinarjev Jugoslavije.
Vilovici okrajja Pančevo so sklenili »črati« in danes več zborovanj, na katerih so obsojili sovražno delovanje Vladimira Dedijera in zahtevali odvzem poslanskega mandata. Današnja »Politika« objavlja obširne izjave iz Džilasove izjave. »New York Times« in »Ugostavla«, da je Džilas s svojo izjavo pokazal, da je zelo slab politik. Prav tako so se pokazali zelo slabi preroki tisti na Zahodu, ki računajo z uspehom akcije Milovana Džilasa. »Če ti krogi na Zahodu, ki danes podpirajo Džilasa, zaključijo »Politika«, želijo ohraniti in razviti prijateljstvo z Jugoslavijo, tedaj podpiranje sovražnikov socializma ni način povečanje simpatij jugoslovanskih narodov. Primer celičarskega sklepa o Trstu in »shko spomni, kako je tedaj v Jugoslaviji padel ugled zahodnih držav.«
V zvezi z izjavami Mi ovana Džilasa in Vladimira Dedijera izjavila da sta z Džulsovom govornik o nekaterih osnutkih izjav, ki naj bi jih podali v Londonu in Washingtonu, ko bo znan izid glasovanja v francoski poslanski zbornici.

Ameriški znanstveniki protestirajo proti »manjji sumničenja«

BERKELEY (Kalifornija), 29. — Stevilni najbolj znani ameriški znanstveniki so danes izjavili, da se protestirajo proti pretirani omejitvi njihovih gdelo zaradi nadzorstva državnih organov s pretežno državne varnosti. Te omejitve, izjavljajo znanstveniki, so posledica prave bolezni, »manjše sumničenja«, ki se širi po vsej deželi. Ta manjša resnost ogroža razvoj znanstvene raziskovanja, je poudaril znani kemik prof. Joel Hilldebrand.
Protest je bil sprejet na zborovanju 3000 znanstvenikov iz ZDA, ki prisostvujejo tudi predstavniki iz 22 tujih držav.

Eisenhower pripravlja poslanico kongresu o stanju v državi

AUGUSTA, 29. — Predsednik Eisenhower je danes jutraj nadaljeval s sestavljanjem svoje poslanice o stanju v državi, ki jo bodo brali v kongresu 6. januarja.
V New Yorku so priprave na bo 48. kongres, ki se bo 5. januarja zbral na prvo redno zasedanje, pretežno kongres ameriške zunanje politike. To pripravljanje se oprira na dejstvo, da je predsednik Eisenhower v okviru prvega zasedanja kongresa izvedel nad 80 odstotkov svojega zakonodajnega programa, ki se skraj v celoti nanaša na notranja vprašanja. Po drugi strani je Eisenhower objavil, da bo prvi problem, ki čaka na prvem kongresu, zahteva po sprostitvi zunanje trgovine. Po si razlagajo kot njegovo željo, da bi dal poudarek zunanji političnim vprašanjem.
Od prejšnjega kongresa je predsednik Eisenhower zahteval sprejete zakonov o sprostitvi zunanje trgovine. Ki bi med drugim poenostavili ameriški in druge predpise, ter znižal davke na zasluge zasebnega kapitala v tujini. Pri tej svoji zahtevi ni uspel. Predstavniki doma se sicer zakon sprejeli, senat pa ga je zavrnil. Te dni pa je posvetovalni odbor senata začel pretresati ta zakon in pripraviti njegov sprejem. To je kakor domnevajo, vzrok, da bo Eisenhower začel s tem vprašanjem. Poleg tega bi hotel takoj v začetku zasedanja kongresa doseči važnejši dve največji stvari v Oklahomi, Tulsa in Oklahoma City, sta odrezani od sveta zaradi obilnega snega. Tudi v Kansasu je marsikje promet prekinjen. Zaradi poljedelje je v severnem Texasu blokirani na cestni 2000 avtomobilov. Tudi v severni Kaliforniji je topolmer padel pod ničlo.

Mrzli val v ZDA

NEW YORK, 29. — Države Texas, Oklahoma, Kansas in Missouri je zajel mrzel val. Dve največji mestni v Oklahomi, Tulsa in Oklahoma City, sta odrezani od sveta zaradi obilnega snega. Tudi v Kansasu je marsikje promet prekinjen. Zaradi poljedelje je v severnem Texasu blokirani na cestni 2000 avtomobilov. Tudi v severni Kaliforniji je topolmer padel pod ničlo.

Diskusija z »Delom«

Na III. strani objavljamo prvi članek v zvezi z diskusijo, ki nam jo je predlagalo »Delo«, na temo »Kaj je socializem in kako se gradi, ki so jo sami predlagali med različni drugimi. Izbrali pa smo prav to temo, z drobec polemične hudobije, priznamo.
Ponem naravno je, da se pri prvem članku nismo spustili v podrobnosti, ampak da smo se omejili na dva osnovni značilnosti socializma, ki predstavljata bistvene teze marksistične nauka o prehodnem razdobju od kapitalizma h komunizmu, odnosno prve faze komunizma. Pri »Delu« so nam dali prednost prvega članka v upanju, da bodo imeli tako priložnost pobjati naše trditve. Upodbi smo jim in jih sedaj pričakujemo.
Ko so naknadno sprejeli od njih samih predlagano diskusijo, so pristavili: »a dostojno, kakor da ne bi bilo vsem dobro znano, da je vsaj do čeraj, nedostojnost v polemiki z nami bila njihov izključni monopol. Mi smo bili vedno za resno diskusijo, tudi takrat, ko je bilo preostavo z njihove strani edini odgovor na naše stvarne argumente. Poziv na dostojnost je torej poslan na posem napačen naslov.

Kaj je socializem in kako se gradi

Diskusija z «Delom»

Pričenjamo s prvim člankom na predlagano temo «Kaj je socializem in kako se gradi».

Najprej moramo pripomniti, da je že predlagana tema nemarksiistično postavljena, ker vprašanje «kaj je socializem» ima svoj smisel, «kako se gradi» pa — če ne gre za tavitologijo — nima smisla, ker bi utegnili misliti, da gre za točno določene recepte, po katerih se socializem gradi, od nosno da imamo izolane strokovnjake in specialiste za gradnjo socializma. To je na tem mestu potrebno poudariti, ker vas dobro poznamo in vemo, da pojmuje socializem prav na ta nemarksiistični način.

in bo tudi morala odmoriti» (Izbrana dela, III. zvezek, str. 192.)

Iz vsega tega je razvidno, da moramo pri gradnji socializma upoštevati ta osnovna načela, receptov za gradnjo socializma pa marksiisti ne poznajo. Razvidno je nadalje, da je sprostitve proizvajalnih sil možna le z odmiranjem države, in sicer najprej na gospodarskem torišču, t.j. s prehodom od državnega upravljanja k družbenemu upravljanju gospodarstva po neposrednih proizvajalcih, kar je spet nujen pogoj za uresničitev socialistične demokracije.

Socializem ni nekaj dokončno zgrajen družbeni red, ampak prehodno razdobje med kapitalističnim redom in komunizmom. Socialistični družbeni red sicer temelji na nekaterih osnovnih načelih, za njegovo gradnjo pa nimamo nikakih splošneveljavljanih receptov, ki bi jih mogli ali celo morali uporabljati v določenem konkretnem družbenem okolju natančno tako, kot se je to delalo v nekem drugem družbenem okolju. Ali z drugimi besedami: konkretni izkušnji iz socialistične prakse Sovjetske zveze ne moremo uporabljati nikjer drugje, ker so drugje družbene razmere drugačne.

Socialistično prehodno razdobje, ali kratko socializem, počiva na slednjih osnovnih družbenih načelih: osvoboditev proizvajalnih sil, ki so bile do tedaj vključene v kapitalistične proizvodne odnose, in odmiranje države kot orodja razredne nasilja. Kjer je delavski razred strogolavil buržoazijo, in kjer se to ni zmagalo začelo kajenje odmiranje države, tam smo stopili v to prehodno razdobje med kapitalističnim družbenim redom in komunizmom, ali kratko v socializem.

Pri tem je važno opozoriti se na okoliščino, da se elementi socializma pojavljajo že v kapitalističnem družbenem redu, zlasti tam, kjer se državni kapitalizem uveljavlja proti monopolističnemu kapitalu in njegovim interesom.

V zvezi z nemarksiističnim postavljanjem vprašanja «kako se gradi», navajamo sledeče Leninove besede: «V kakšnih etapah, s kakšnimi praktičnimi ukrepi, si bo človeštvo utiralo pot k temu višjemu cilju (h komunizmu — op. ur.), ne vemo in ne moremo vedeti. Važno pa je, da smo si na jasnem, kako ne skončno zlagana je običajna buržoazna predstava, češ da je socializem nekaj mitvega, drevenelence enkrat za vselej dadnega, medtem ko se v resnici na vseh področjih družbenega in osebnega življenja šele s socializmom začne nagli, pravi, res množični napredek ob sodelovanju večine prebivalstva, nato pa vsega prebivalstva» (V.I. Lenin «Država in revolucija», Izbrana dela III. zvezek, str. 265).

Glede demarksiističnega nauka o odmiranju države pa naj služi sledeči citat iz Leninove razprave «Država in revolucija»: «Vsli oportunisti, socialni šovinisti in kautskijanci ponavljajo, da proletariati potrebuje državo, in zatrjujejo, da je tako učil Marx; «POZABLJAJO, pa dostaviti, da po Marxu proletariati potrebuje samo odmirajočo državo, t.j. tako urejeno državo, da bo takoj začela odmirati

Letalonosilka, ki je stala več kot znaša enoletni proračun male evropske države

To je letalonosilka «Forestal», na katere vzletišču bi lahko zgradili petdeset enostanovanjskih vil skupaj z garažami in vrtovi - Zamisel plavajočih vzletišč je zrasla v glavi mladega ameriškega pomorščaka Elyja že pred štiriinštiridesetimi leti

V ladjedelnici v Newport Newsu na reki James, so 11. decembra splovlili letalonosilko «Forestal», ki bo čez leto dni uvrščena v sestav šestih letalonosilk ameriške flote. Kot je naš dnevnik poročal, že tedaj, je to največja vojna ladja na svetu, ki po velikosti trupa, veliki površini vzletišča, najmodernejših glavnih in pomožnih strojev ter ostalih napravah, daleč prekaša vse, kar je do sedaj zgradila pomorska tehnika.

V dolžino meri nič manj kot 312 metrov in je 76 metrov široka, kar pomeni, da bi pri tržaški Pomorski postaji njena krma strela še 100 metrov izven pomola. To pa tudi ni ladja, da bi pristajala ob pomolih. Sprejela je bode lahko samo prostornost in dobro zavratnost sidiščišča. Za njeno varnost na sidiščih je pa tudi dobro poskrbljeno. Ob sidrni verigi sta tako močni, da bi lahko dvignili kar štiri železniške lokomotive, težke po 500 ton. Samo en člen verige je tako velik, da sega odrasle mu človeku do pasa in tehta nič manj kot 130 kg.

Koliko zrakoplovov bodo lahko sprejeli njeni trije prostorni hangarji, je zaenkrat seveda še vojaška tajnost, vsekakor pa ne bomo pretiravali, ako trdimo, da bi «Forestalova» značajna flota lahko sama uničila ves Trst. Vzletišče, ki pokriva vsa površina ladje, in nad njim štiri samo poveljniški most, ima površino nad 20.000 kvadratnih metrov. Ker za povprečno veliko, enostanovanjsko vilo z lepim vrtom zadostuje 400 kvadratnih metrov velika parcela, bi na krovu tega velikan lahko postavili skupaj z garažami in vrtovi 50 takih vil.

Premeščanje in spuščanje zrakoplovov z vzletišča v niže ležeče hangarje in obratno, opravlja štiri velika dvigala. Vsa hangarja imajo površino nogometnega igrišča.

V notranjosti je ladja razdeljena v pet nadstropij, kjer so delavnice, skladišča z rezervnimi deli, skladišča bomb in zaloge materiala, ki je neobhodno potreben za vzdrževanje ladje in zrakoplovov. Prav posebno pozornost so graditelji polagali na najudobnejše razdelitve stanovanjskih prostorov za 3.500 članov posadke, katerim so na razpolago številna zabavišča in bari s televizijskimi sprejemniki, velika knjižnica, posebna tiskarna, v kateri tiskajo svoj časopis, pet kinodvoran, bolnišnica z najmodernejšim opremljenim kirurškim oddelkom in še celo prave trgovine, kjer si mornarji lahko nabavijo vse najpotrebnejše. Vsi ti prostori so med seboj povezani s 1.900 telefonskimi aparati in so umetno zračeni.

Ta nenavadni pomorski kolos, katerega je gradilo 16.000 delavcev, ima 60.000 ton nosilnosti in so za njegovo brzino od 30 vozlov potrebne 200.000 konjskih sil močne turbine, ki bodo vrtele dva peterokraka vijaka s šest in pol metra premera.

Naj še omenimo stroške gradnje. Točnih podatkov ameriška mornarica o tem seveda ni izdala. Po zadnjih objavljenih podatkih, so stroški predvideni na 217 milijonov dolarjev in ako tem prištejemo še stroške vsakoletnega vzdrževanja, se bomo prav kmalu približali enoletnemu proračunu malih evropskih držav.

Poglejmo, kdaj in kako je sploh prišlo do uvrstitve tega tipa vojne ladje v mornarice večjih pomorskih držav.

Ideja o gradnji letalonosilke je zrasla v glavi mladega ameriškega pomorščaka Elyja, ki ga zgodovina pozna le z imenom Ely. Leta 1910, ko je bilo zrakoplovstvo še v povojih, se je poročnik Elyju posrečilo prepričati starokoptine ameriške admiralte, da so pristali na zgraditev nekakih vzletišč na bojnih brodovih «Pensylvanija» in «Birmingham». Sam Ely, ki je bil tudi dober letalec, je se teh lešenih ploščadi res nekajkrat srečno vzletel, a se mu ni nikakor posrečilo na njih zopet pristati. Morda je ravno ta polovični uspeh, ali pa morda lešena ploščad, ki je zavzela preveč dragocenega prostora na bojnih ladjah, vplivala na odločitev mornariških krogov, ki so se odločili izrekliti proti ideji drznega poročnika.

To pa še ni pomenilo, da je Elyjeva zamisel plavajočega letališča padla v večno pozabo. Tostran Atlantskega oceana so uspehi in neuspehi poskusov na tem področju, prišli na uho človeku, ki je tudi bil mornar in letalec, a je razliko od mladega ameriškega poročnika stal na čelu tedaj najmočnejše mornarice na svetu. To je bil tedanji prvi pomorski lord, Sir Winston Churchill. Trdovratnosti in bistrovostnosti tega moža pripisujejo vsi pomorski strategji vzrok ostaritve letalonosilke.

Ze sredi vihrne prve svetovne vojne je dal nalog ladjedelnici v Glasgowu, da preuredi skoro dograjeno veliko potniško ladjo in že splovljeno težko križarko v letalonosilki. Tako so leta 1918, prvič po morju zaplavala tako imenovana plavajoča letališča. Ko so Američani izvedeli za to, so se prav gotovo iz zavisti, da so jih Angležih prehiteli s prav njihovo zamisljo, tudi oni odločili za gradnjo letalonosilk. Tudi Japonska, kot tretja svetovna pomorska sila ni hotela zaostajati za svojima tekmečema in je tudi ona skoro hkrati začela z gradnjo te vrste ladij.

Tako je nastala in bila uvrščena v sestav flote nova vrsta vojne ladje, katere borbena sposobnost pa še ni bila preizkušena v pomorski bitki. Kljub temu, da so o teh sposobnostih bila kaj različna in prav nič pozitivna mišljenja, so jih omenjene države še kar naprej gradile. Ob izbruhu druge svetovne vojne, jih je Velika Britanija imela 7 gotovih in 4 v gradnji; Amerika 7 gotovih in kar 11 v gradnji, dočim je Japonska razpolagala s 6 zgotovljenimi in 3 v gradnji.

Angleži so sicer prvi začeli z gradnjo letalonosilk in tudi prvi v vojni spoznali njihove pozitivne in negativne strani, ker so jih že v prvih letih vojne izgubili kar pet, toda vprav ameriška mornarica, na napadu na Pearl Harbour dokazala njihovo nedostojno prisotnost v sestavi visokomorskih flot. Tako rekoč kar čez noč se je letalonosilka pojavila na prvem mestu seznamov pomorskih sil in s tem izpodrinila bojno ladjo, ki je do tedaj bila ponos vsake mornarice in merilo udarne sile na morju.

Ob japonskem značajnem napadu na omenjeno pristanišče se je v njem nahajalo 86 enot vojne mornarice, od katerih kar osem največjih bojnih ladij. Pri tem je bilo devet ladij popolnoma potopljenih, ostale so utrpjele toliko poškodb, da so za daljši čas bile nesposobne za vojne operacije. Po golem naključju pa so se tega dne letalonosilke mudile na vajah daleč od kraja nesreče. Ravno to naključje je potisnilo letalonosilko v vse glavne ter odločilne pomorske bitke, ki so se od tega dne dalje bojevale za nadoblast na Tihem oceanu. Amerika se je čez noč znašla s tremi ladjami tega tipa in nekaj križarkami, nasproti močni in nedotaknjeni japonski floti. Uspehi teh treh letalonosilk so bili tako sijajni, da so popolnoma spremenili osnovna strateška in taktična pravila pomorskega bojevanja.

V maju 1942 se je v Koralskem morju bila pomorska bitka med ameriški in japonskimi letalonosilkami z močnim spremstvom križark in rušilcev na obeh straneh. Bila je to prva bitka v pomorski zgodovini, v kateri nasprotnika nista iztrela niti enega topovskega strela, ki je pa jasno pokazala, kako vnapilo vlogo ima letalstvo kot nepadljivo in obrambno sredstvo v spopadih na morju.

Zanimiva je izjava šefa glavnega štaba ameriškega zrakoplovstva: «Zrakoplov je ono sredstvo, ki danes prevladuje na morju; letalonosilka je le premočnik letališče, ki ga lahko premeščamo na levo in desno, a ga je tudi prav lahko poslati na dnov. In nemške podmornice so v zadnji vojni to zares prav prebrčljivo dokazale.

Ker je življenje vedno polno čudnih naključij, nam tudi tu ne manjkajo. Američani so letos splovlili največjo letalonosilko na svetu, medtem ko so nekaj mesecev pred tem porinili v morje tudi edino sredstvo, ki bo pogoj zrakoplova lahko kos temu kolosu, to je atomsko podmornico.

De Laurentis poudaril tudi to, da ni prišel v Jugoslavijo samo zaradi pogajanj za snemanje filma «Vojna in mir», temveč tudi zaradi dogovora z jugoslovanskimi filmskimi podjetji o bodočem sodelovanju, t.j. o snemanju serije filmov z «Avala - filmoma». Med svojim dodnevnikom bi vanjem v Beogradu si je za znani režiser ogledal več jugoslovanskih filmov in se se prav posebej pohvalno izrazil o filmu «Daleč je sonce», po romanu srbskega pisatelja Čiriča, čeprav je znano, da je ta film doživel zelo negativne kritike v Jugoslaviji.

«Zdaj vem, da je Michael Todd podpisal sporazum o snemanju pri vas, je dejal novinarjem režiser De Laurentis.

«Vem tudi to, da ima Todd namen priti v Jugoslavijo konec januarja, če bo hotel snemati. Toda jaz mislim, da ne bo mogel izvršiti vseh priprav do tega roka, ker nima še igralcev niti scenarija. Mi pa vse to že imamo in potemtakem mislim, da bomo mi vseeno snemali ta film skupaj z «Avala-filmoma» morda že pred mesecem avgustom. Seveda le v primeru, če Todd ne bo pripravljeno, je dejal dalje De Laurentis.

— Kje boste snemali če ne bi snemali v Jugoslaviji? «Interiere bomo snemali v Rimu že na spomlad. Eksteriere pa v Jugoslaviji ali na Finskem.»

— Kolikor nam je znano bo Michael Todd začel z delom v oktobru?

«To bo prav tedaj, ko bomo mi film že končali. Bolje rečeno, jaz mislim, da moj konkurent Todd, ne bo snemal filma, ki bo že posnet.»

— Ali mislite, da je možna naša predpostavka, da to trditve iz konkurenčnih razlogov?

«Govorim povsem resno. Mi bomo ta film snemali pravi. To je gotovo in to je tudi vse. Sicer pa vam lahko rečem, da bom pred odhodom iz Jugoslavije verjetno podpisal sporazum o snemanju tega filma z «Avala» v januarju ne bo pripravljeno.»

— To pomeni, da ste povsem pripravili in gotovi? «Con Ford, Silvana Mangano, Gina Lollobrigida in Mel Ferrer čakajo, da se začne snemanje. Vendar se kesam, da nisem prišel prej, kajti da nisem posnel tega filma tukaj, bomo čimprej sletili v spoznanje z vami o skupnem interesu vrste filmov. Mi želimo resno, dejansko in idealno sodelovanje z vašimi filmskimi delavci, brez osebnih interesov.»

— Kdo je napisal scenarij za vas?

«Franco Dani Boste in trije Italijani.»

— Končno, ali boste posneli «Vojno in mir» z «Avala» kjerkoli ali samo v Jugoslaviji?

«Z «Avala» bomo posneli notranje prizore v Rimu, zunanje pa v Jugoslaviji ali na Finskem. Na vsak način bomo pogledali kraje v Vojvodini, ki bi prišli v poštev za snemanje filma pri vas.»

Ob koncu razgovora so novinarji zaprosili De Laurentisa, naj jim pove, kateri je po njegovem mnenju najboljši italijanski film, posebno pa še najboljši film njegovega podjetja.

«De Sicoov film «Tatovi kolosa» je prinesel italijanski kinematografiji največji uspeh. Najboljši film našega podjetja je «Odisej» po Homerju. V njem igra Kirk Douglas in Silvana Mangano, režiral pa je Mario Camerini. To je obenem zadnji film, ki ga bomo posneli bratje De Laurentis.»

Glavne vloge bi igrali njegova žena Silvana Mangano, Gina Lollobrigida, Con Ford in Mel Ferrer - Le če bi Američan Todd, ki še nima igralcev niti scenarija, ima pa že dovoljenje, prišel pravočasno, bo De Laurentis snemal na Finskem namesto v Jugoslaviji

Pred enim tednom je odpravljal iz Jugoslavije ameriški producent filma Michael Todd, ki je dobil obdobje za snemanje v Jugoslaviji filma «Vojna in mir» po znamenitem romanu Leva Tolstoj. Dva dni nato pa je doptoval v Beograd znani italijanski režiser in producent Luigi De Laurentis z namenom, da bi prav tako v Jugoslaviji snemal isti film. O tem smo v našem dnevniku že na kratko poročali.

De Laurentis ni vedel, da ob Michael Todd je dobil obdobje za snemanje in je

GINA LOLLOBRIGIDA

De Laurentis hoče snemati «Vojno in mir» v Vojvodini

Glavne vloge bi igrali njegova žena Silvana Mangano, Gina Lollobrigida, Con Ford in Mel Ferrer - Le če bi Američan Todd, ki še nima igralcev niti scenarija, ima pa že dovoljenje, prišel pravočasno, bo De Laurentis snemal na Finskem namesto v Jugoslaviji

Boj za delavsko samoupravo datira v Franciji že iz l. 1895

Toda zamisel se v praksi ni uresničila, zaradi zgrešene politike delavskih strank in sindikalnih voditeljev, ki je omogočila povečani pritisk delodajalcev

svet odpora izdelal program, v katerem se je med drugim zahtevala udeležba delavcev pri upravljanju gospodarskega, kakor tudi vrstne nacije velikih monopoliziranih proizvodnih sredstev, ki so plod skupnega dela, in prav tako vrstne energetskih virov, rudnega bogastva, zavarovalnih družb in velikih banke. Ta program so podpisali predstavniki vseh strank, sodelujočih v gibanju odpora, s tem tudi predstavniki nekaterih konservativnejših krogov. To zaradi tega, ker so bili nosilci francoskega gibanja odpora predvsem iz vrst delovnih ljudi, ki so zahtevali in pričakovali, da bo po končani vojni prišlo v deželi do korenitih družbenih reform. Mnogi politični voditelji, ki so na to pristali, pa so kasneje spremenili svoje stališče, trudeč se, da se danega ukaza o ustanovitvi mešanih proizvodnih odborov v letalskih podjetjih na področju Severne Afrike.

V času vojne je nacionalni

1. V Franciji se je misel o udeležbi delavcev pri upravljanju proizvodnje prvič pojavila že na ustanovnem kongresu Splošne konfederacije dela leta 1895, ko je bila postavljena zahteva, da se v proizvodnji uvede delavska kontrola. Ta zahteva, podprta od strani sindikatov, pa v praksi ni bila nikoli uresničena.

V času prve svetovne vojne so bili E. iniciativno vodilni predstavniki storijski poskusi, da se s pomočjo ustanove delavskih delegatov omeje delavcem določene omeje pravice. Njihova osnovna naloga pa je v resnici bila v tem, da pomirjevalno vplivajo v primeru delovnih splovov in zagotove, upoštevajoč vojno stanje, tako imenovani sindikalni mir.

Kasneje, ko se je leta 1936 ustanovila ljudska fronta, je znova načeto vprašanje počinjenih ladij. Pri tem je bilo devet ladij popolnoma potopljenih, ostale so utrpjele toliko poškodb, da so za daljši čas bile nesposobne za vojne operacije. Po golem naključju pa so se tega dne letalonosilke mudile na vajah daleč od kraja nesreče. Ravno to naključje je potisnilo letalonosilko v vse glavne ter odločilne pomorske bitke, ki so se od tega dne dalje bojevale za nadoblast na Tihem oceanu. Amerika se je čez noč znašla s tremi ladjami tega tipa in nekaj križarkami, nasproti močni in nedotaknjeni japonski floti. Uspehi teh treh letalonosilk so bili tako sijajni, da so popolnoma spremenili osnovna strateška in taktična pravila pomorskega bojevanja.

V maju 1942 se je v Koralskem morju bila pomorska bitka med ameriški in japonskimi letalonosilkami z močnim spremstvom križark in rušilcev na obeh straneh. Bila je to prva bitka v pomorski zgodovini, v kateri nasprotnika nista iztrela niti enega topovskega strela, ki je pa jasno pokazala, kako vnapilo vlogo ima letalstvo kot nepadljivo in obrambno sredstvo v spopadih na morju.

Zanimiva je izjava šefa glavnega štaba ameriškega zrakoplovstva: «Zrakoplov je ono sredstvo, ki danes prevladuje na morju; letalonosilka je le premočnik letališče, ki ga lahko premeščamo na levo in desno, a ga je tudi prav lahko poslati na dnov. In nemške podmornice so v zadnji vojni to zares prav prebrčljivo dokazale.

Ker je življenje vedno polno čudnih naključij, nam tudi tu ne manjkajo. Američani so letos splovlili največjo letalonosilko na svetu, medtem ko so nekaj mesecev pred tem porinili v morje tudi edino sredstvo, ki bo pogoj zrakoplova lahko kos temu kolosu, to je atomsko podmornico.

V toku osvoboditve dežel so delavci številnih francoskih podjetij sami od sebe, spontano začeli pristopati k ustanavljanju tako imenovanih odborov za proizvodnjo ali odborov upravljanja. Ta spoznanje je hkrati bila najboljši dokaz, kako občutene in močne so bile v delavstvu težnje po njihovi udeležbi v upravljanju proizvodnje. Temu pojavu so tako v vrstah političnih strank kot v sindikalnih strahom čes da bi delavci ne odšli predaleč. Zaradi tega je vladala oktobra 1944 razglasila, da ne bo priznala aprotizakonitnega prilasčanja posetit. Splošna konfederacija je dela pa je postavila zahtevu, da se izdajo splošne odredbe, na osnovi katerih bi se imelo urediti poslovanje teh odborov. Februarja 1945 je bila izdana odredba o tovarniških odborih, kateri cilj je bil, da se pravice in pristojnosti odborov postavijo v določen okvir.

(Nadaljevanje sledi)

SOVRAŽNIKI NEMČIJE

Piše Erich Ollenhauer

Objavljamo pričujoči članek izpod peresa voditelja nemške socialdemokratske stranke tako zaradi važnosti obravnavanega predmeta — govori je o vprašanju nemške združitve —, kakor tudi zaradi tehtnosti obravnavanih misli ter ugotovitev, ki jih je pisec okrog omenjenega vprašanja nazival. Vprašanje nemške združitve v zvezi z onim njene oboževci, naj si bo to na tej ali oni strani tako imenovane železne zaves, sodi med najusodnejše sodobne mednarodne politične probleme. Od pravočasnosti in pravilne rešitve tega vprašanja je v največji meri odvisen tudi ves nadaljnji mednarodni razvoj. Prisluhnimo kako meni o tem Erich Ollenhauer, nedvomno ena najmočnejših političnih osebnosti zahodnonemške pojavnice republike.

Nemška socialistična stranka — po svoji tradiciji in prepričanju naklonjena politiki evropskega sodelovanja in mednarodnih sporazumov — smatra združitve Nemčije v miru in svobodi za osnovni smoter nemške vojne politike in za eno najbolj prečih vprašanj v okviru mednarodnih pogajanj. Socialisti postavljajo zahtevo po vzpostavitvi nemške enotnosti, kar smatrajo, da ne more priti ne do pomiritve ne do trajnega miru v svetu in Evropi, preden ne bo Nemčija združena. To pa je naloga, ki jo v prvi vrsti imajo rešiti štiri zasedbene sile, ki so leta 1945 sprejele v svoje roke uvelod našega naroda. Za nemško socialdemokratsko stranko, kakor tudi za velikansko večino nemškega ljudstva na obeh straneh železne zaves, obstaja samo eno sredstvo, ki bi se z njegovo pomočjo, mogla uresničiti nacionalna enotnost, a to bi bil mirni sporazum na osnovi, ki bi bila sprejemljiva, tako za vse štiri zasedbene sile, kot za Nemce. Zaradi tega se zahteva nemška socialdemokratska stranka od zapadnih sil, da store vse, kar je v njihovi moči, da bi se našla pot, ki bi privedla do mirne združitve Nemcev na osnovi rednih pogajanj z Sovjetsko zvezo, četrti zasedbeno silo, pod kontrolo katere živi nad 18 milijonov Nemcev. Vsa druga gibanja bi izval resne posledice, katerih prva žrtve bi bilo prav naše ljudstvo. Takisto je jasno, da more biti osnova in pogoj za takole ponovno združitve samo organiziranje svobodnih volitev pod mednarodnim nadzorom v posameznih vdrkih železe kot v Berlinu. Vrh tega zahteva socialdemokratska stranka od vlade zapadnonemške federalne republike, da ta ne prepusti tudi najmanjše priložnosti, s katero bi bilo možno opozoriti zapadne sile na njihovo moralno in materialno dolžnost, na osnovi katere bi bilo treba ta pogajanja z Sovjetsko zvezo resno začeti. Ko socialisti postavljajo to zahtevo, se pri tem sklicujejo na številne v Bundestagu soglasno izglasovane resolucije, kakor tudi na voljo pemskega ljudstva, ki jo je izrazil v izredno ogromni večini.

Te uvodne besede gleda stališča in volje nemške socialdemokratske stranke so potrebne, da bi se tako podurila vsa resnost skrbi in bojazni, ki nas je grozeči razvoj situacije nanju opozarjal s čedalje večjo ostrožjo. Videli smo, kako se je nakazala nevarnost, da pride do sklenitve mednarodnih sporazumov na osnovi statusa quo, na osnovi razdelitve Nemčije, se pravi na osnovi neke vrste ratifikacije te razdelitve. Ta naša zaskrbljenost je upravičena, ker obstaja za to vrsta dokazov. Posebno bi to omenil Mendès-Franceov govoro pred Družbenimi narodi, dalje članke londonskega «Timesa» in pariškega «Le Monde» (časopisa, ki v svojih deželah izražata stališče zelo vplivnih krogov). Te in dru-

ge podobne izjave izhajajo iz naslednjih domnev: 1. Namesto da bi se razpravljalo — kot bi bilo treba — o vprašanju nemške združitve in varnosti Evrope kot o politično in logično nelodljivih vprašanjih, se daje prednost vprašanjem, zadevajocim evropsko varnost, vtem ko na mednarodnih pogajanjih vprašanje nemške združitve spreminja v postransko točko dnevnega reda; 2. zapadne in vzhodne sile, ki skušajo druga na drugo zvrtni krivdno za takšno stanje, se v resnici trudijo, da bi vključile v zadevne vojaške bloke vsa tista nemška področja, kjer le te izvajajo svojo okupacijsko oblast.

Odgovornost za razvoj, ki je privedel do sedanjega stanja, (in kateri, namesto da bi pripomgel k mednarodnemu pomirjenju, usodno vodi v zaostrovanje hladne vojne), predstavlja breme za mnoge ljudi, ki imajo oblast v svojih rokah. Velika odgovornost pada obenem tudi na zapadne sile, ki so se vselej izjavljale, da so pripravljene združiti Nemčijo, hiso pa nikoli prešle od svojih načelnih teoretičnih izjav na področje praktičnih pogajanj z Sovjetsko zvezo. Samo na osnovi dejstva, da se je leta 1954 vršila v Berlinu mednarodna konferenca, ni moč izpodbijati naših argumentacij, zahtevati v teku te konference, kot znano, niso bili ne na eni ne na drugi strani zabeleženi kakšni konkretni predlogi. Odgovornost Zapada, ki smo jo ugotovili in določili mi socialisti, je dobila svojo potrditev s konferenca v Londonu in Parizu, kjer pa ni bil nakazan noben program za konkretno akcijo, s katerim bi postala očitna pripravljenost Zapada na združitve Nemčije. Pariški vojaški sporazumi prav nasprotno predstavljajo zelo resno oviro, ki grozi uničiti vse realne možnosti, da se začne pogajanja za združitve. Po drugi strani nosijo vzhodne sile enako odgovornost kakaj navzok iniciativam, ki so jih bile podvzele, (posebno kar zadeva svobodne volitve), so vendarle negibno ostale na svojih doktrinarskih pozicijah. Rezultat te taktike, ki sta jo uveljavljali obe nasprotni štiri stranki, pa je ta, da obstaja danes nevarnost, pri kateri bi lahko razdelitev Nemčije nekako «okamenela». To je potrdila tudi zadnja konferenca vzhodnega bloka, ki se je pred kratkim vršila v Moskvi in s katero se je Sovjetska zveza, v odgovoru na pariške sporazume, odločila vključiti vzhodno področje v svoj blok.

Nič manj odgovornosti ne gre prisoditi niti nemški zvezni vladi, ki je, nasprotno vsem določilom Bundestaga, ki jo obvezujejo na izvajanje politike v smislu združitve, postavila vse in izključno na ameriško karto za svoj osnovni cilj vključitve Zapadne Nemčije v Zahodnoevropsko zvezo. Inertnost bonnske zvezne vlade je v odlični meri pripomogla k takšnemu razvoju, čigar rezultat predstavlja danes ohranitev statusa quo. T.j. ohranitev razdeljene Nemčije. Nemška socialdemokratska stranka pa namesto tega zastopa politiko mirne koeksistence med državami z različnim sistemom vladavine. Toda takšna politika se lahko uresniči samo na podlagi osnovne in nedotakljive pravice slehernega naroda — vključno nemškega —, da razpolaga sam s seboj. Koeksistence, ki bi jo hoteli ustvariti na osnovi razdelitve nemškega naroda, bi resno ogrozila spoznavanje mednarodni mir v svetu, ter bi v resnici mogla predstavljati samo prehodno rešitev. Hkrati bi takšna koeksistence nosila v sebi ključ vojne. Po drugi strani bi rešitev nemškega vprašanja na osnovi nacionalne združitve, ki bi se dosegla s pomočjo pogajanj v miru in svobodi, tako kot si jo žamekajo socialisti, pomenila nevtralizacijo dežele. Naša zahteva po združitvi je namreč povežana še z neko drugo zahtevo, in sicer, da se v okviru OZN ustanovi določen varnostni sistem. V ta sistem — ki bi naše ljudstva vanj pristopilo v svojstvu enakopravnega člana tako glede pravic kot dolžnosti — bi se Nemčija vključila na tak način, ob katerem se ne bi v Zvhod na Zahod imela od nje ničesar bati. Vprašanje vzhodnih področij se bo moralo rešiti skupno z ostalimi vprašanji, zadevajocimi vzhodne in zapadne meje, in sicer v toku mirovnih pogajanj, na katerih bi Nemčija sodelovala v svojstvu enakopravnega člana z ostalimi državami.

VREME Vremenska napoved za danes: Lepo vreme z delno oblačnostjo, v nižinah megla. — Večernja najvišja temperatura v Trstu je bila 6,1 stopinj; najnižja pa 4,1 stopinj.

PRIMORSKI DNEVNIK

Opozarjamo vas na sledeče RADIO oddaje: Trst II: 18.00: Mendelsohn: Koncert za violino in orkester. — Trst I: 11.45: Opera glasba. — Koper: 15.20: Popolninski operni koncert. — Slovenija: 16.10: Utrinki iz literature - Fran Levstik: Spomini o vrazah in mislih prostega naroda.

SPORTNI DNEVNIK

29. MAJA 1955 V TORINU

Jugoslavija pristala na tekmo z Italijo

Tekma bo ob priložnosti mednarodne športne razstave

RIM, 29. — Jugoslovanska nogometna zveza je sporočila italijanski nogometni zvezi, da pristaja na njen predlog za mednarodno tekmo med nogometnima reprezentancama Italije in Jugoslavije 29. maja 1955 v Torinu ob priložnosti, ko bo tam mednarodna športna razstava.

SLAB NOGOMET NA TRENINGU

"Pomlad" dosegla le en gol

BOLOGNA, 29. — Danes je bila tukaj trening-tekma moštva "Pomlad". V prvem polčasu je moštvo nastopilo v sledeči postavi: Romano; Stucchi, Corsini; Scaramucci, Zannier, Posio; Olivieri, Gratton, Bacci, Tortul, Bizzari.

Nasproti njim so igrali mladinci Juventus. V 10' vstopi Pivatelli namesto Grattona. V drugem polčasu pa so nastopili ti igralci: Stefani; Comaschi, Stucchi; Montico, Zannier, Tortul; Giarrizzo, Pivatelli, Virgili, Bacci, Olivieri.

V drugem polčasu je epomlad dosegla edini gol. Bacci pošlje žogo med branilcem naprej, nato jo se utegne doseči Giarrizzo, ki se je vrnil med branila, in jo neubraneljivo strelja v gol.

Kdor je pričakoval lepe igre, tehnike in dovršenosti na trening-tekmi moštva epomlad, ki se pripravljata za tekmo z Angliji, ki bo 19. januarja, se je močno razočaral. Niti prvo niti drugo moštvo ni zadovoljilo. Malo hitrejši je bil sicer napad v drugem polčasu, pa tudi ta zelo neodločen in nesiguren. Nepovezanost je bila še slabša, kot se je moglo pričakovati. Pa tudi individualno igralci niso skoraj ničesar pokazali, le Bacci se je nekoliko dvigal iznad povprečnosti.

Kdor je pričakoval lepe igre, tehnike in dovršenosti na trening-tekmi moštva epomlad, ki se pripravljata za tekmo z Angliji, ki bo 19. januarja, se je močno razočaral. Niti prvo niti drugo moštvo ni zadovoljilo. Malo hitrejši je bil sicer napad v drugem polčasu, pa tudi ta zelo neodločen in nesiguren. Nepovezanost je bila še slabša, kot se je moglo pričakovati. Pa tudi individualno igralci niso skoraj ničesar pokazali, le Bacci se je nekoliko dvigal iznad povprečnosti.

Kdor je pričakoval lepe igre, tehnike in dovršenosti na trening-tekmi moštva epomlad, ki se pripravljata za tekmo z Angliji, ki bo 19. januarja, se je močno razočaral. Niti prvo niti drugo moštvo ni zadovoljilo. Malo hitrejši je bil sicer napad v drugem polčasu, pa tudi ta zelo neodločen in nesiguren. Nepovezanost je bila še slabša, kot se je moglo pričakovati. Pa tudi individualno igralci niso skoraj ničesar pokazali, le Bacci se je nekoliko dvigal iznad povprečnosti.

Kdor je pričakoval lepe igre, tehnike in dovršenosti na trening-tekmi moštva epomlad, ki se pripravljata za tekmo z Angliji, ki bo 19. januarja, se je močno razočaral. Niti prvo niti drugo moštvo ni zadovoljilo. Malo hitrejši je bil sicer napad v drugem polčasu, pa tudi ta zelo neodločen in nesiguren. Nepovezanost je bila še slabša, kot se je moglo pričakovati. Pa tudi individualno igralci niso skoraj ničesar pokazali, le Bacci se je nekoliko dvigal iznad povprečnosti.

Kdor je pričakoval lepe igre, tehnike in dovršenosti na trening-tekmi moštva epomlad, ki se pripravljata za tekmo z Angliji, ki bo 19. januarja, se je močno razočaral. Niti prvo niti drugo moštvo ni zadovoljilo. Malo hitrejši je bil sicer napad v drugem polčasu, pa tudi ta zelo neodločen in nesiguren. Nepovezanost je bila še slabša, kot se je moglo pričakovati. Pa tudi individualno igralci niso skoraj ničesar pokazali, le Bacci se je nekoliko dvigal iznad povprečnosti.

Kdor je pričakoval lepe igre, tehnike in dovršenosti na trening-tekmi moštva epomlad, ki se pripravljata za tekmo z Angliji, ki bo 19. januarja, se je močno razočaral. Niti prvo niti drugo moštvo ni zadovoljilo. Malo hitrejši je bil sicer napad v drugem polčasu, pa tudi ta zelo neodločen in nesiguren. Nepovezanost je bila še slabša, kot se je moglo pričakovati. Pa tudi individualno igralci niso skoraj ničesar pokazali, le Bacci se je nekoliko dvigal iznad povprečnosti.

Kdor je pričakoval lepe igre, tehnike in dovršenosti na trening-tekmi moštva epomlad, ki se pripravljata za tekmo z Angliji, ki bo 19. januarja, se je močno razočaral. Niti prvo niti drugo moštvo ni zadovoljilo. Malo hitrejši je bil sicer napad v drugem polčasu, pa tudi ta zelo neodločen in nesiguren. Nepovezanost je bila še slabša, kot se je moglo pričakovati. Pa tudi individualno igralci niso skoraj ničesar pokazali, le Bacci se je nekoliko dvigal iznad povprečnosti.

Kdor je pričakoval lepe igre, tehnike in dovršenosti na trening-tekmi moštva epomlad, ki se pripravljata za tekmo z Angliji, ki bo 19. januarja, se je močno razočaral. Niti prvo niti drugo moštvo ni zadovoljilo. Malo hitrejši je bil sicer napad v drugem polčasu, pa tudi ta zelo neodločen in nesiguren. Nepovezanost je bila še slabša, kot se je moglo pričakovati. Pa tudi individualno igralci niso skoraj ničesar pokazali, le Bacci se je nekoliko dvigal iznad povprečnosti.

Kdor je pričakoval lepe igre, tehnike in dovršenosti na trening-tekmi moštva epomlad, ki se pripravljata za tekmo z Angliji, ki bo 19. januarja, se je močno razočaral. Niti prvo niti drugo moštvo ni zadovoljilo. Malo hitrejši je bil sicer napad v drugem polčasu, pa tudi ta zelo neodločen in nesiguren. Nepovezanost je bila še slabša, kot se je moglo pričakovati. Pa tudi individualno igralci niso skoraj ničesar pokazali, le Bacci se je nekoliko dvigal iznad povprečnosti.

Kdor je pričakoval lepe igre, tehnike in dovršenosti na trening-tekmi moštva epomlad, ki se pripravljata za tekmo z Angliji, ki bo 19. januarja, se je močno razočaral. Niti prvo niti drugo moštvo ni zadovoljilo. Malo hitrejši je bil sicer napad v drugem polčasu, pa tudi ta zelo neodločen in nesiguren. Nepovezanost je bila še slabša, kot se je moglo pričakovati. Pa tudi individualno igralci niso skoraj ničesar pokazali, le Bacci se je nekoliko dvigal iznad povprečnosti.

Kdor je pričakoval lepe igre, tehnike in dovršenosti na trening-tekmi moštva epomlad, ki se pripravljata za tekmo z Angliji, ki bo 19. januarja, se je močno razočaral. Niti prvo niti drugo moštvo ni zadovoljilo. Malo hitrejši je bil sicer napad v drugem polčasu, pa tudi ta zelo neodločen in nesiguren. Nepovezanost je bila še slabša, kot se je moglo pričakovati. Pa tudi individualno igralci niso skoraj ničesar pokazali, le Bacci se je nekoliko dvigal iznad povprečnosti.

Kdor je pričakoval lepe igre, tehnike in dovršenosti na trening-tekmi moštva epomlad, ki se pripravljata za tekmo z Angliji, ki bo 19. januarja, se je močno razočaral. Niti prvo niti drugo moštvo ni zadovoljilo. Malo hitrejši je bil sicer napad v drugem polčasu, pa tudi ta zelo neodločen in nesiguren. Nepovezanost je bila še slabša, kot se je moglo pričakovati. Pa tudi individualno igralci niso skoraj ničesar pokazali, le Bacci se je nekoliko dvigal iznad povprečnosti.

Kdor je pričakoval lepe igre, tehnike in dovršenosti na trening-tekmi moštva epomlad, ki se pripravljata za tekmo z Angliji, ki bo 19. januarja, se je močno razočaral. Niti prvo niti drugo moštvo ni zadovoljilo. Malo hitrejši je bil sicer napad v drugem polčasu, pa tudi ta zelo neodločen in nesiguren. Nepovezanost je bila še slabša, kot se je moglo pričakovati. Pa tudi individualno igralci niso skoraj ničesar pokazali, le Bacci se je nekoliko dvigal iznad povprečnosti.

Kdor je pričakoval lepe igre, tehnike in dovršenosti na trening-tekmi moštva epomlad, ki se pripravljata za tekmo z Angliji, ki bo 19. januarja, se je močno razočaral. Niti prvo niti drugo moštvo ni zadovoljilo. Malo hitrejši je bil sicer napad v drugem polčasu, pa tudi ta zelo neodločen in nesiguren. Nepovezanost je bila še slabša, kot se je moglo pričakovati. Pa tudi individualno igralci niso skoraj ničesar pokazali, le Bacci se je nekoliko dvigal iznad povprečnosti.

Kdor je pričakoval lepe igre, tehnike in dovršenosti na trening-tekmi moštva epomlad, ki se pripravljata za tekmo z Angliji, ki bo 19. januarja, se je močno razočaral. Niti prvo niti drugo moštvo ni zadovoljilo. Malo hitrejši je bil sicer napad v drugem polčasu, pa tudi ta zelo neodločen in nesiguren. Nepovezanost je bila še slabša, kot se je moglo pričakovati. Pa tudi individualno igralci niso skoraj ničesar pokazali, le Bacci se je nekoliko dvigal iznad povprečnosti.

Kdor je pričakoval lepe igre, tehnike in dovršenosti na trening-tekmi moštva epomlad, ki se pripravljata za tekmo z Angliji, ki bo 19. januarja, se je močno razočaral. Niti prvo niti drugo moštvo ni zadovoljilo. Malo hitrejši je bil sicer napad v drugem polčasu, pa tudi ta zelo neodločen in nesiguren. Nepovezanost je bila še slabša, kot se je moglo pričakovati. Pa tudi individualno igralci niso skoraj ničesar pokazali, le Bacci se je nekoliko dvigal iznad povprečnosti.

Kdor je pričakoval lepe igre, tehnike in dovršenosti na trening-tekmi moštva epomlad, ki se pripravljata za tekmo z Angliji, ki bo 19. januarja, se je močno razočaral. Niti prvo niti drugo moštvo ni zadovoljilo. Malo hitrejši je bil sicer napad v drugem polčasu, pa tudi ta zelo neodločen in nesiguren. Nepovezanost je bila še slabša, kot se je moglo pričakovati. Pa tudi individualno igralci niso skoraj ničesar pokazali, le Bacci se je nekoliko dvigal iznad povprečnosti.

Kdor je pričakoval lepe igre, tehnike in dovršenosti na trening-tekmi moštva epomlad, ki se pripravljata za tekmo z Angliji, ki bo 19. januarja, se je močno razočaral. Niti prvo niti drugo moštvo ni zadovoljilo. Malo hitrejši je bil sicer napad v drugem polčasu, pa tudi ta zelo neodločen in nesiguren. Nepovezanost je bila še slabša, kot se je moglo pričakovati. Pa tudi individualno igralci niso skoraj ničesar pokazali, le Bacci se je nekoliko dvigal iznad povprečnosti.

Kdor je pričakoval lepe igre, tehnike in dovršenosti na trening-tekmi moštva epomlad, ki se pripravljata za tekmo z Angliji, ki bo 19. januarja, se je močno razočaral. Niti prvo niti drugo moštvo ni zadovoljilo. Malo hitrejši je bil sicer napad v drugem polčasu, pa tudi ta zelo neodločen in nesiguren. Nepovezanost je bila še slabša, kot se je moglo pričakovati. Pa tudi individualno igralci niso skoraj ničesar pokazali, le Bacci se je nekoliko dvigal iznad povprečnosti.

Kdor je pričakoval lepe igre, tehnike in dovršenosti na trening-tekmi moštva epomlad, ki se pripravljata za tekmo z Angliji, ki bo 19. januarja, se je močno razočaral. Niti prvo niti drugo moštvo ni zadovoljilo. Malo hitrejši je bil sicer napad v drugem polčasu, pa tudi ta zelo neodločen in nesiguren. Nepovezanost je bila še slabša, kot se je moglo pričakovati. Pa tudi individualno igralci niso skoraj ničesar pokazali, le Bacci se je nekoliko dvigal iznad povprečnosti.

Kdor je pričakoval lepe igre, tehnike in dovršenosti na trening-tekmi moštva epomlad, ki se pripravljata za tekmo z Angliji, ki bo 19. januarja, se je močno razočaral. Niti prvo niti drugo moštvo ni zadovoljilo. Malo hitrejši je bil sicer napad v drugem polčasu, pa tudi ta zelo neodločen in nesiguren. Nepovezanost je bila še slabša, kot se je moglo pričakovati. Pa tudi individualno igralci niso skoraj ničesar pokazali, le Bacci se je nekoliko dvigal iznad povprečnosti.

Kdor je pričakoval lepe igre, tehnike in dovršenosti na trening-tekmi moštva epomlad, ki se pripravljata za tekmo z Angliji, ki bo 19. januarja, se je močno razočaral. Niti prvo niti drugo moštvo ni zadovoljilo. Malo hitrejši je bil sicer napad v drugem polčasu, pa tudi ta zelo neodločen in nesiguren. Nepovezanost je bila še slabša, kot se je moglo pričakovati. Pa tudi individualno igralci niso skoraj ničesar pokazali, le Bacci se je nekoliko dvigal iznad povprečnosti.

Kdor je pričakoval lepe igre, tehnike in dovršenosti na trening-tekmi moštva epomlad, ki se pripravljata za tekmo z Angliji, ki bo 19. januarja, se je močno razočaral. Niti prvo niti drugo moštvo ni zadovoljilo. Malo hitrejši je bil sicer napad v drugem polčasu, pa tudi ta zelo neodločen in nesiguren. Nepovezanost je bila še slabša, kot se je moglo pričakovati. Pa tudi individualno igralci niso skoraj ničesar pokazali, le Bacci se je nekoliko dvigal iznad povprečnosti.

Kdor je pričakoval lepe igre, tehnike in dovršenosti na trening-tekmi moštva epomlad, ki se pripravljata za tekmo z Angliji, ki bo 19. januarja, se je močno razočaral. Niti prvo niti drugo moštvo ni zadovoljilo. Malo hitrejši je bil sicer napad v drugem polčasu, pa tudi ta zelo neodločen in nesiguren. Nepovezanost je bila še slabša, kot se je moglo pričakovati. Pa tudi individualno igralci niso skoraj ničesar pokazali, le Bacci se je nekoliko dvigal iznad povprečnosti.

KONČAN FINALE ZA DAVISOV POKAL

ZDA-Avstralija 3:2

Večraj sta Rosewall in Hartwig zmagala nad Trabertom in Seixasom.

SYDNEY, 29. — Končni rezultat finalnega dvoboja za Davisov pokal med ZDA in Avstralijo je 3:2 za ZDA. Zadnji dve tekmi, ki sta bili odločilni, sta zmagali Rosewall in Hartwig, ki sta se v prvih dveh dneh ZDA vodila s 3:0 ter si tako že zagotovile zmago ter osvojile pokal.

Današnja rezultata: Rosewall - Trabert 9:7, 7:5, 6:3; Hartwig - Seixas 4:6, 6:3, 6:2, 6:3.

Ceprav so imeli Američani že po igri v dvoje zmago v žepu in je torej gotovo, da danes Trabert in Seixas nista več čutila potrebe, da bi se čez mero trudila, je kljub temu gotovo, da točki za Avstralijo danes nista bili podarjeni. Američani se ne branili tudi rezultata 5:0, saj je nekaj takega napovedoval kapetan ameriškega moštva Trabert. Vendar sta bila Avstralija in Seixas precej izmučena, Avstralija sta pa kar dobro igrala. Glede na to, da je danes tež 25000, kar je skoraj presentivlje ob dejstvu, da današnji igri nista mogli več odločilno vplivati na končni rezultat.

Predvsem se je diskusije nanašala na izdatke za javna delna goriske občine. Občinski svetovalec Batti (PCI) je naglasil, da je moral za ureditev cest v okolici UL. Failli, vendar pa je bil mnenja, da bi bilo nebolje zaradi dolgotrajne ureditve cest najeti več posilov. Vsem diskutantom, ki so postavili vprašanja popravil občinskih cest, je odgovoril župan, ki je povedal med drugim, da ima občina nalogo skrbeti za 250 km cest, kar je precej širok mreža. Omenil je, da bo skušala v prihodnjem letu občina urediti cestno omrežje za goriskim gradom (UL sv. Antona, Giustiniani, do UL. Alviano), ki spada pod pokrajino, v Stradivari in v Podgori, kjer je najbolj pereče vprašanje UL sv. Justa. Po njegovem mnenju je nesmiselno prevzemati nase nova posilja, ker je že tako občinski proračun odvisen od kritja primanjkljaja od strani države. Glede Stančiča naj bi po mnenju župana izvedli popoln načrt popravil in ureditev ulic, vendar pa bodo morali nekateri kmetovalci odstopiti občini del zemljišč, vsaj kar se tiče UL Tabaj. Občina se bo pozanimala tudi za cestno omrežje v St. Mavru.

Pri razpravi o javnih delih na šolskem in kulturno-prosvetnem področju je bilo najviše govora o izdatkih za kulturno življenje v mestu. Glede šolskih stvareh je svetovalec Pavlin (SFS) omenil slabo stanje telovadnice v slovenski srednji šoli v UL. Randaccio, ki je nastanjena v kleti in zelo neprimerno za dijake. Pravijo sicer, da bodo zgradili novo telovadnico za potrebe vsega šolstva v mestu, vendar bi bilo potrebno, da se to čimprej uredi. Pred zaključkom razprave o izdatkih je bilo govora še o občinskih bolnicah v UL Brigata Pavla, kjer je po mnenju nekega občinskega svetovalca čistoča na zelo nizki ravni ter tudi ravnanje z bolniki zaradi zgodnjega bujenja neprimerno. Župan je na to odgovoril, da je upati, da v novi bolnici na Sempestrski cesti ne bo več teh vprašanj.

Svetovalec Pavlin se je zahvalil še za denarno nakazilo za kritje stroškov štandreškega vodovoda. Upamo, da bo ta napeljan v prihodnjem letu, saj se zadeva vleče že zelo dolgo časa.

Po odobritvi proračuna, je župan dr. Bernardis izrazil zahvalo vsem svetovalcem, ki so sodelovali na 27 sejah občinskega sveta, na katerih je bilo sprejetih 211 sklepov in hkrati želel njim in goriskim občanom srečno novo l. 1955.

DEZURNA LEKARNA: Danes posluje ves dan in ponoči lekarna Mantovan, Korzo Verdi 17 - tel. 28-79.

KINO

CORSO, 16.30: «Kruh ljubezen in ljubosumnost». V. De Sica in G. Lollobrigida. VERDI, 16: «Pohod Kybrova». T. Power, panoramsko platno. CENTRALE, 17: «Nikoli ni prepozno». P. Stoppa in I. Barizza. VITTORIA, 17: «Dve siroti». M. Bru in M. Vitale. MODERNO, 17: «Ziglinja je neka deklica». M. Stevens.

Obvestilo občine

Goriška občina sporoča, da bo del UL Garzaroli in od UL Grabizlo do UL Aprica zaprt za promet zaradi popravil ob danes naprej.

21 novih odpustov v tovarni nogavic Mocchiot v Gradiški

Posvetovanje sindikalnih organizacij za odločen nastop proti odpustom

Že več časa je ravnateljstvo tovarne nogavic «Mocchiot» v Gradiški pretlo z odpusti svojim uslužbencem. Na Stefanovo pa je prelo odlovljena pisma 8 delavcev, zaposlenih pri stvahn, in 13 delavk, zaposlenih pri ročnem delu. Med odpuščenimi je tudi pokrajinski tajnik sindikata za oblačilno industrijo.

Kot že znano, so se 18. decembra sestali zastopniki Delavske zbornice z zastopniki ravnateljstva, vendar pa ni prišlo do sporazuma, čeprav ni imelo ravnateljstvo nikakršnih vzrokov, ki bi opravičevali nameravane odpuste uslužbencev tovarne «Mocchiot». Tudi kasneje klub intervencije sindikalnega vodstva ravnateljstvo ni odstopilo od svoje zahteve in je poslalo odlovljena pisma, ki so povzročila velik hrup in vznemirjenje med zaposlenimi.

Snoči zvečer so se sestali moški članj sindikata, da odločijo o nadaljnjem raznanju proti nepravilnim ukrepom ravnateljstva. V prihodnjih dneh pa se bo sestala ženska kategorija in skupno bodo odločili, kako bodo nastopili v obrambo interesov svojih delovnih tovarišev.

Urniki trgovin

na Silvestrovo in Novo leto

Za vse trgovinske obrate občin goriske pokrajine bo veljal na Silvestrovo in na dan Novega leta sledeči urnik:

Petek, 31. decembra: večerni urnik vseh trgovin bo poljuben. Sobota, 1. januarja: v dopoldanskih urah bodo odprte pekarnice, mlekarne in cvetličarje.

Nedelja, 2. januarja: izvezni pekarnice in mlekarne, ki bodo odprte le v dopoldanskih urah, bodo vse ostale trgovine kakor tudi cvetličarne ves dan zaprte.

Javni lokalji vseh vrst, izvezni vinotoče in gostilne brez kuhinje, bodo lahko odprti vsi noč 31. decembra in 1. januarja.

Mestno kopalnico, danes, četrtek 30. decembra; — kadne kopeli in prha od 8. do 19. ure, parne kopeli za ženske od 12. do 16. ure, za moške pa od 16. do 19. ure; petek; 31. decembra — kadne kopeli in prha od 8. do 20. ure, parne kopeli za moške od 9. do 19. ure; sobota, 1. januarja — ves dan zaprto; nedelja, 2. januarja — od 8. do 12.

Brivance in frizerski saloni: v soboto, 1. januarja, bodo ves dan zaprti; v nedeljo 2. januarja pa bodo odprti od 8. do 13. ure.

Nov vozni red vlakov v veljavi od 19. decembra

Odhodi proti Trstu: 0.10, 6.08, 7.21, 8.18, 9.26, 13.58, 15.49, 17.16, 18.31, 19.50, 21.28.

Odhodi proti Vidmu: 5.24, 6.26, 8.00, 8.34, 10.44, 13.59, 15.58, 17.17, 19.15, 20.00, 21.09, 23.10.

Prihodi iz Trsta: 5.21; 6.24, 7.57, 8.12, 8.32, 10.42, 13.55, 14.34, 17.15, 19.10, 19.58, 21.06, 23.08.

Prihodi iz Vidma: 0.09, 6.06, 7.19, 8.16, 9.24, 13.56, 15.47, 17.14, 18.29, 19.57, 21.26.

Op. * Ne vozi ob nedeljah. ** Vozi samo ob nedeljah.

Franko Trst. TOVARNI MOTORJI ZVRNLJIVI 15 STOTOV DELAVNICA ZA BRUSENJE CILINDROV BENCINSKIH IN DIESEL MOTORJEV. Izhajni predstavniki: CREMASCOLI TRST - Ul. F. Severo 18 - Tel. 38903

GORIŠKI IN BENEŠKI DNEVNIK

S SEJE GORIŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

Svetovalci soglasno odobrili občinski proračun za leto 1955

Svetovalec Pavlin se je zahvalil za nakazilo za gradnjo štandreškega vodovoda in za napeljavo razsvetljave v St. Maver

V tork zvečer kmalu po 18. uri so se v občinski dvorani na Korzu sestali k redni občinski seji številni občinski svetovalci. Kar tri ure so razpravljali o občinskem proračunu za leto 1955, katerega so končno tudi soglasno odobrili. Pri razpravljanju o dohodkih ni bilo večje diskusije, zato pa so se občinski svetovalci zadržali predvsem na drugem delu proračuna, in sicer na raznih izdatkih.

Predvsem se je diskusije nanašala na izdatke za javna delna goriske občine. Občinski svetovalec Batti (PCI) je naglasil, da je moral za ureditev cest v okolici UL. Failli, vendar pa je bil mnenja, da bi bilo nebolje zaradi dolgotrajne ureditve cest najeti več posilov. Vsem diskutantom, ki so postavili vprašanja popravil občinskih cest, je odgovoril župan, ki je povedal med drugim, da ima občina nalogo skrbeti za 250 km cest, kar je precej širok mreža. Omenil je, da bo skušala v prihodnjem letu občina urediti cestno omrežje za goriskim gradom (UL sv. Antona, Giustiniani, do UL. Alviano), ki spada pod pokrajino, v Stradivari in v Podgori, kjer je najbolj pereče vprašanje UL sv. Justa. Po njegovem mnenju je nesmiselno prevzemati nase nova posilja, ker je že tako občinski proračun odvisen od kritja primanjkljaja od strani države. Glede Stančiča naj bi po mnenju župana izvedli popoln načrt popravil in ureditev ulic, vendar pa bodo morali nekateri kmetovalci odstopiti občini del zemljišč, vsaj kar se tiče UL Tabaj. Občina se bo pozanimala tudi za cestno omrežje v St. Mavru.

Pri razpravi o javnih delih na šolskem in kulturno-prosvetnem področju je bilo najviše govora o izdatkih za kulturno življenje v mestu. Glede šolskih stvareh je svetovalec Pavlin (SFS) omenil slabo stanje telovadnice v slovenski srednji šoli v UL. Randaccio, ki je nastanjena v kleti in zelo neprimerno za dijake. Pravijo sicer, da bodo zgradili novo telovadnico za potrebe vsega šolstva v mestu, vendar bi bilo potrebno, da se to čimprej uredi. Pred zaključkom razprave o izdatkih je bilo govora še o občinskih bolnicah v UL Brigata Pavla, kjer je po mnenju nekega občinskega svetovalca čistoča na zelo nizki ravni ter tudi ravnanje z bolniki zaradi zgodnjega bujenja neprimerno. Župan je na to odgovoril, da je upati, da v novi bolnici na Sempestrski cesti ne bo več teh vprašanj.

Svetovalec Pavlin se je zahvalil še za denarno nakazilo za kritje stroškov štandreškega vodovoda. Upamo, da bo ta napeljan v prihodnjem letu, saj se zadeva vleče že zelo dolgo časa.

Po odobritvi proračuna, je župan dr. Bernardis izrazil zahvalo vsem svetovalcem, ki so sodelovali na 27 sejah občinskega sveta, na katerih je bilo sprejetih 211 sklepov in hkrati želel njim in goriskim občanom srečno novo l. 1955.

Danes seja pokrajinskega sveta

Danes popoldne ob 15. uri se bo v Gorici ponovno sestal goriski pokrajinski svet; popole pa bo tudi seja občinskega sveta v Sovodnjah.

DEZURNA LEKARNA:

Danes posluje ves dan in ponoči lekarna Mantovan, Korzo Verdi 17 - tel. 28-79.

KINO

CORSO, 16.30: «Kruh ljubezen in ljubosumnost». V. De Sica in G. Lollobrigida. VERDI, 16: «Pohod Kybrova». T. Power, panoramsko platno. CENTRALE, 17: «Nikoli ni prepozno». P. Stoppa in I. Barizza. VITTORIA, 17: «Dve siroti». M. Bru in M. Vitale. MODERNO, 17: «Ziglinja je neka deklica». M. Stevens.

Obvestilo občine

Goriška občina sporoča, da bo del UL Garzaroli in od UL Grabizlo do UL Aprica zaprt za promet zaradi popravil ob danes naprej.

21 novih odpustov v tovarni nogavic Mocchiot v Gradiški

Posvetovanje sindikalnih organizacij za odločen nastop proti odpustom

Že več časa je ravnateljstvo tovarne nogavic «Mocchiot» v Gradiški pretlo z odpusti svojim uslužbencem. Na Stefanovo pa je prelo odlovljena pisma 8 delavcev, zaposlenih pri stvahn, in 13 delavk, zaposlenih pri ročnem delu. Med odpuščenimi je tudi pokrajinski tajnik sindikata za oblačilno industrijo.

Kot že znano, so se 18. decembra sestali zastopniki Delavske zbornice z zastopniki ravnateljstva, vendar pa ni prišlo do sporazuma, čeprav ni imelo ravnateljstvo nikakršnih vzrokov, ki bi opravičevali nameravane odpuste uslužbencev tovarne «Mocchiot». Tudi kasneje klub intervencije sindikalnega vodstva ravnateljstvo ni odstopilo od svoje zahteve in je poslalo odlovljena pisma, ki so povzročila velik hrup in vznemirjenje med zaposlenimi.

Snoči zvečer so se sestali moški članj sindikata, da odločijo o nadaljnjem raznanju proti nepravilnim ukrepom ravnateljstva. V prihodnjih dneh pa se bo sestala ženska kategorija in skupno bodo odločili, kako bodo nastopili v obrambo interesov svojih delovnih tovarišev.

Urniki trgovin

na Silvestrovo in Novo leto

Za vse trgovinske obrate občin goriske pokrajine bo veljal na Silvestrovo in na dan Novega leta sledeči urnik:

Petek, 31. decembra: večerni urnik vseh trgovin bo poljuben. Sobota, 1. januarja: v dopoldanskih urah bodo odprte pekarnice, mlekarne in cvetličarje.

Nedelja, 2. januarja: izvezni pekarnice in mlekarne, ki bodo odprte le v dopoldanskih urah, bodo vse ostale trgovine kakor tudi cvetličarne ves dan zaprte.

Javni lokalji vseh vrst, izvezni vinotoče in gostilne brez kuhinje, bodo lahko odprti vsi noč 31. decembra in 1. januarja.

Mestno kopalnico, danes, četrtek 30. decembra; — kadne kopeli in prha od 8. do 19. ure, parne kopeli za ženske od 12. do 16. ure, za moške pa od 16. do 19. ure; petek; 31. decembra — kadne kopeli in prha od 8. do 20. ure, parne kopeli za moške od 9. do 19. ure; sobota, 1. januarja — ves dan zaprto; nedelja, 2. januarja — od 8. do 12.

Brivance in frizerski saloni: v soboto, 1. januarja, bodo ves dan zaprti; v nedeljo 2. januarja pa bodo odprti od 8. do 13. ure.